

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Acta Ecclesiae Mediolanensis

Acta Synodalia Dioecesana Ecclesiae Mediolanensis, Pars Secunda

Borromeo, Carlo

Brixiae, 1603

De exercitationibus ad proximorum salutem iuuandam pertinentibus. Cap.
II.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11399

Sacerdotes bis saltem singulis hebdomadis (nisi sæpius etiam id faciendum sit) peccata, si qua commiserint confiteantur; atque ita viuere studeant, vt quotidie Missæ sacrificium celebrare dignè possint.

Clerici verò, & laici octauo quoque die peccata sua confiteantur, & sanctæ Communionis Sacramentum sumant: quamquam id sæpius rariùsve facere debent, prout Confessarij iudicium illis præscribet.

Confiteantur autem semper eiusdè Congregationibus Sacerdotibus, à Reuerendiss. Archiepiscopo, vel Præposito Sancti Sepulcri constitutis.

Quòd si illis eiusmodi Sacerdotes propter locorum distantiam conuenire difficile graueve fuerit; tum commodiores alios confessores idoneos aliunde illis assignare Archiepiscopo vel Præposito liceat.

Vniuersi autem Oblati, etiam laici, quotannis illis ipsis Sacerdotibus, quos idè Præpositus ad hoc munus delegerit, generaliter semel confiteantur, ab eo tempore confessionem huiusmodi inchoantes, qui postremam pariter omnium peccatorum confessionem præstiterunt; nisi de aliquibus interdum aliter censeat Præpositus ex Confessarij consilio. Hac enim ratione in suscepto huius vitæ instituto firmius confirmabuntur, atque ad Deo inseruiendum magis ac magis excitabuntur.

Vitent quoq; diligentissimè, nè quæquam diligant singulari præ cæteris amoris affectu, qui vt plurimum inordinatus esse solet: sed equali omnes, pro singulorum ratione & statu, charitate prosequantur; illorum tamen familiari potius ac sæpius vtentes consuetudine, ex quibus cumulatiorem percipere spiritualem vtilitatem possint.

De exercitationibus ad proximorum salutem iuuandam pertinentibus.

Cap. I I.

Postquam autem huiusmodi virtutibus tanquam firmissimis præsidijs instructi fuerint Oblati; tum virtutem illam, quæ in huiusce Congregationis

hominibus maximè oranium elucescere debet, quæque in salutis animarum desiderio atque auxilio in primis posita est, quàm maximè excitare, atque exercere debent.

Quamobrem omnes in eam curam incumbant vehementer, vt ad omnia officia rectè obeunda se parent atque instruant, quibus via fit ad salutem animarum iuuandam & procurandam.

Quantò enim præstantiores in eo genere euadent, tantò melius suscepti instituti atque vocationis suæ scopum assequentur.

Maximam autem vim ad eum charitatis erga animarum salutem ardorem, non modò in mentibus concipiendum sed alendum fouendumque habent, quæ subduntur.

Nempè sancta consuetudo, exercitatioque pia precandi perpetuò retenta, atq; adeo in dies aucta; quæ veluti interprete Deum coram familiariter pij homines alloquuntur.

Sic enim diuino spiritu afflari, sanctoq; salutis animarum desiderio magis accendi solent.

Illuc etiam spectat, animo assidue cogitare, quàm nobiles sint animæ & pretiosæ in conspectu Domini; quanta literarum dignitas, quas proprio sanguine redimere filius Dei non recusauit; quamque præcellens opus sit, in eo salutari officio Dei cooperatores esse, quo nihil certè in terris maius, aut nobilius illustriùsve excogitari potest.

Ob oculos mentis præterea sempiternam gloriam sibi perpetuò proponant, quam mercedis loco, ijs qui nauiter minus hoc præstant, præparauit Deus: contra verò vniuersas poenas ijs constitutas, qui rem tantam contemnunt, intueantur.

Sedulò præterea animaduertant, quanta veteris testamenti literis mandata hominis gratia fecerit Deus: Atque in eo potissimum cogitationem mentemque omnem figant, vt attentè considerent aduentum in terras Domini nostri Iesu Christi Filij Dei, diligenterq; perpendant, dum nobiscum in terris commoratus est, quanta desiderio salutis nostræ, accensus fecerit, quantaque per-

pedus

pellus sit: cogitent denique hominum animas, ipso angustissimo Christi Sanguine redemptas, & ablutas fuisse.

Hæc si cogitent oblatores, iure ac merito sperari debet, talibus cogitationibus, quasi quibusdã facibus animum illorum ita accensum iri, ut nullus, vel maximus labor esse possit, quem illi subire recusent, nè pretiosissimi Christi Sanguinis fructus in ipsis, alijsq; ipsorum negligentia, aut culpa depereat.

Considerent præterea horribilẽ animarum stragem, quam generis humani sempiternus hostis Satanas facit; quantum in illis perdendis sollicitudinem adhibeat; quibus utatur ministris; quã alicitate, sollicitudineq; quibus laboribus, & vigilijs scelesti illi ministri opus urgeant, indefessi atque assidui, iidemque perpetui, & obfirmati.

Quare turpissimam rem, sese facturos existimare debet Iesu Christi ministri, si ita Domini sui voluntatem, dignitatẽ que suam, atq; sempiterna præmia parvipendant, vel à Christiana charitate, tam alienos se præbeant, ut à Satanæ ministris superari se sinant; patianturq; ut illi maiori studio ad se, & alios perdendos, quàm ipsi ad suam aliorumque salutem tuendam incumbant.

Sed illud quoque considerent, quãta, quamque ampla sit hæc messis; quanta spiritualium bonorum egestas; quanta gluttariter agentium penuria; quam pauci verò ministri, qui sancto desiderio accensi, suis neglectis commodis, terrenisque utilitatibus, solam Christi Domini nostri gloriam, animarumque salutem spectent.

Præterea sibi cõstituant ante oculos, plurimos maximosque labores, quibus sancti Apostoli pro animarum salute, dum in terris degerent, perfuncti sunt; atq; inter hos, S. Pauli in primis perpetuas vigilijs, itinera, conatus, & præclaras contentiones, atque actiones.

Respiciant innumerabiles Martyres, sanctos Episcopos, & Sacerdotes, qui sancto animarum amore flagrant, omne laborum periculorumque genus libentissimo animo subierunt.

Ut autem etiam eorum, qui in misero peccati mortali statu perseverant, misere-

ri sciant, nullumque laborẽ ad eos tam ingenti miseria liberandos subterfugiant, immò verò libenti animo in hoc maxime laborent; secum ipsi cogitent, quãtis in calamitatibus, periculis, horribilibusque malis versentur, qui peccato mortali adstricti tenentur.

Hæc profectò omnes, in quibus aliqua lux pietatis residet, mouere, & vehementer afficere debent, ad animarum salutem studiosè quærendam, curandamque.

Porrò autem se ipsos ad id muneris rectè accurateque obeundum vtilis idoneosque præstabunt; primùm quidem, si in virtutibus illis, de quibus dictum est, ad ipseendis atque exercendis, quibus diuini honoris, & gloriæ, animarumque salutis studium acquiritur, & nutritur, maximam operam adhibuerint.

Deinde autem, si externis etiam instrumentis atque subsidijs, quæ non parum hominum salutem iuuant, ut instructi sint, non vulgarem operam dederint.

Sed ita tamen, ut per huiusmodi adiumenta, se tantum spirituales fructus colligere posse sperent, quantum diuinam gratiam iuxta Dei summæ providentiæ ordinem cooperari crediderint; qui bonorum omnium, tam naturalium, quàm supernaturalium auctor est, quiq; propterea omnia ad suam gloriam vult referri.

Hæc autem, quæ externa subsidia, atque instrumenta vocantur, diuinarum, & ecclesiasticarum, aliarumque bonarum literarum studia sunt; illa nempe, quæ præcipuè de rebus illis tractant, quæ ad proximi salutem iuuandam conferunt.

Ac propterea omnes huiusmodi studijs pro suo captu grauiter incumbere debent.

In studijs autem, actionibusque omnibus, mentem ab omni labe puram integramque conseruent; eaque omnia ad Dei gloriam, animarumque salutem referant; hocque sanctum propositum quotidie in suis precibus renouent, pieque Domino offerant, ac commendent.

Meminerint etiam perpetuò obedientiæ, quæ maximè propria est illorum

T t insti-

instituti, non minus circa studia ipsa, quam res alias omnes.

Quamobrem prompta, æquabilisq; animi alacritate, in ea studia incubere semper parati sint, quæ Reuerendissimus Archiepiscopus magis probauerit; idque tam in ipsa studiorum materia capessenda, quam in eorum ratione præscribenda.

Inter hæc autem instrumenta, de quibus modò diximus, connumeretur etiã, vel maximè ratio, ac via Diuini verbi prædicandi: quæ quidè eam verborum sententiarumq; grauitatem, eamq; vim spiritus complecti debet, quam dignitas, & præstantia huius muneris requirit.

Nam huius quidem muneris sue materia, siue finis spectetur, tanta vndiq; dignitas ostenditur, vt non facillè aliud excogitari dicere possit, quod illo præstantius sit, aut altius, aut magnificentius: si quidem omnia Christianæ religionis mysteria, ac sacramenta, omnes virtutes, omnia, quæ ad eiusdem religionis fidem, fideiq; fructus spectant, omnia denique, quæ à Deo ad homines proficiscuntur, & ad Deum proficiscentes homines tuant, verbi diuini nomine continentur.

Illud præterea præstat hoc idè munus, vt Dei cognitio in audientium animis in dies magis, ac magis seruetur, longèque propagetur.

Quod quidè naturæ vniuersæ finis est, ad quem condita omnia procreataque sunt; vt scilicet Diuinæ Maiestatis inextinguibilis amplitudo intelligatur, eaq; cognita, ad procreatoris sui gloriam omnia referantur.

Huc sanè hominum mentes diuini verbi Prædicatores conuertere contendant; hæc de causâ illorum animas sapientiæ luce illustrare nituntur, charitate inflammare, omni animi contentione permouere; ob id in omnem partem audiètes impellere conantur, modò diuini officij terrore, supplicijq; sempiterni magnitudine concutientes atque exagitantés, modò celestis præmij spe excitantes, modò diuinæ misericordiæ fiducia lenientes, semper autem à morte peccati ad vitam spiritualem reuocantes.

Hinc fructus ille præstantissimus, salus

animarum, oritur: qui quidem quantum faciendus sit, ex incredibilem animarum ipsarum dignitate conieci intelligere potest; quæ si cui fortè obscura est, clarissima Iesu Christi verba perpendat, animam vnã toti mundo præferemus.

Quid prodest, (inquit,) homini, si vniuersum mundum lucretur, animæ verò suæ detrimentum patiatur?

Eiusdem præterea res gestas omnes animaduertat.

Quid enim aliud ille voluit, cum è cælo descendit, labor iustissimam vitam in terris duxit, acerbissimam deniq; mortem subiit, quam hominum animas ab æterno periculo, & morte liberare? Hic certè laborum omnium susceptorum scopus, hic sanguinis effusi, hic Crucis, hic mortis fructus fuit.

Eo in opere adiutores ei sunt, qui verbi Diuini prædicationi operam nauant.

Quarè cum eo officio fungantur Diuini verbi Prædicatores, quo Christus ipse perfunctus est, ab eodemq; præstantissimo munere animarum salus pendeat; illius dignitatem præstantiamq; intuentes Oblati, maxima certè, tum verborum, tum sententiarum grauitate, vt diximus, maximaq; vi spiritus illud tractare debent, nihil eo neque vtilius homini, neque Deo gratius, aut acceptius, à quouis homine præstari posse pro certo habentes.

Colloquia insuper, quæ in familiari consuetudine sæpius haberi accidunt, de iis potissimum, cum occasio dabitur, instituantur, quæ ad mores formandos, animarumq; institutionem planè christianam pertinent.

Fiât autem colloquium eò verbosum sententiarumq; pondere, vt hominum mentes ad id quod queritur, impellant, atque accendant.

Sed quamuis omnes quidem in proclamanda, iuuandaq; animarum salute studiosi esse debet; nemo tamen, nisi prius re cum Præposito comunicata, quidquam tractet, siue spiritualem, siue aliam alteriusq; generis curam suscipiat.

Sed hæc tenus quidem de iis, quæ pro animarum salute Oblatis sunt faciendâ.

Vnum tantum superest præcipiendum, vt semel saltem, singulis mensibus in

Missa

Mitte sacrificio vntisquisque Oblatus Sacerdos pro ijs, qui de congregatione benemeriti sunt, precetur.

Omnes præterea Sacerdotes huius congregationis, si quem Oblatorum è vita migrare contingat, Missæ sacrificiũ pro eo celebrent, aut saltem in eo sacrificio precationem adhibeant.

De exercitationibus Oblatorum vitam communem simul degentium.

Cap. I I I.

HAftenus dictũ est, de ratione qua singuli se exerceant Oblati, vt suã ipsorum primũ, deinde aliorum salutem iuuent: deinceps quo pacto illi se gerant, qui in eisdem ædibus simul commorantur, communicque vtuntur victu, agatur.

In ædibus igitur sancti Sepulcri, atq; in alijs item eiusdem generis, in quibus simul commoratur Oblati, illi quidem, qui ecclesiasticum beneficium, cui residenti adiunctum est onus, nõ obtinent, omnes simul diuina officia precetq; horarias in oratorio enuncient; illis tamẽ exceptis, quibus Præposito iubente eo tempore in alijs muneribus versari contingat.

Festis item diebus, cum clericorũ, sacerdotumq; copia dabitur, & templum amplum adeo fuerit, vt Archiepiscopi iudicio fidelium hominum multitudinẽ capere possit, sine vilo ex loci angustia impedimento Confessionum audiendarum, & sacramenti Communionis ministrandi; tum sacrosancta Missa, tum reliqua diuina officia solennibus adhibitis ceremonijs canantur.

Quibus omnes eiusdem domus Oblati intersint, præter eos, qui vel in Confessionibus audiendis, aut alijs ministerijs spiritualibus obeundis occupati, vel domesticis rebus necessarijs, aliave iusta causa impediti, Præpositi iudicio interesse non poterunt.

Interim verò, dum exiguas adhuc Oblatorum est numerus, neque Ecclesia, vt decet ampla; ad eas Ecclesias se conferant, suas ibi præstantes functiones, ad quas iussu permittive Reuerendissimi Archiepiscopi eo nomine mittentur.

Sub vesperam quotidie in eodem templo sancti Sepulcri, atque in alijs eiusdem generis domibus Oblatorum, antiphona de beatissima Virgine Maria canatur, pro temporum diuinorumq; officiorum ratione; cui quidem orationi omnes eiusdem domus, & Sacerdotes, & Clerici, & Laici adsint.

Illa sibi, enuncietur psallenda de beato Ambrosio patrono huius congregationis, & ciuitatis, vnã cum oratione de eodem.

In omnibus ædibus, in quibus simul viuunt Oblati, à Præposito, aut ab eo cui ille iusserit, frequentes exhortationes apud illos habeantur, qui eiusdem domus sunt; quibus de huius congregationis instituto scopoque proposito, quã sepius agatur.

Frequenter autem per singulas hebdomadas, de rebus spiritualibus vicissim fiant colloquia, maxime verò de ijs rebus, quibus dirigi homines adiuuariq; possint ad viam peccatorum deserendam, & ad christianæ perfectionis firmitatem sequendam; atque de ratione item, qua tentationibus Satanae sit resistendum.

Proponantur etiam in his colloquijs remedia, quæ contra singula peccata vitiaque adhiberi oporteat; & rationes pariter, quibus prauis animi habitus amoueri, funditusque euelli possint.

De periculis præterea agatur, quæ vitæ spiritualis cursum comitantur, impediuntq; progressum; de auxilijs item, quibus illa propulsantur.

Et de ratione pariter, qua instrui homines debeant, ad sanctarum meditationum, orationisq; studium.

De ratione quoque subministrandi moribundis adiumenta, ad sanctè pieque in Domino moriendam; deq; alijs insuper rebus spiritualibus, quibus, vt Domino rectè seruiat, adiuuari proximus potest.

Aliquando etiam, cum Præposito, vel Præfecto spirituali visum fuerit, simul conferant Oblati singuli, quid eo die sibi in meditatione oratione ve maiore, cum animi sui vi spiritualisq; gultu Dei benignitas communicare atque elargiri dignata fuerit.

T t 2 Et